

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Barbacaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”, în proces de reorganizare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Keramin Chișinău” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 august 2016, Întreprinderea de Stat Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” (în continuare ÎS OCI „Moldova-Concert”, succesoare a ÎS „Agenția de Impresariat”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Keramin Chișinău” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în temeiul Hotărârii nr. 1002 din 29 august 2006 Guvernului Republicii Moldova a fost fondată ÎS „Agenția de Impresariat”, iar conform ordinului nr. 205 din 31 iulie 2007 a Ministerului Culturii și Turismului al Republicii Moldova, întreprinderii i-a fost transmis în gestiune economică proprietatea de stat amplasată în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 18, compusă din clădire cu suprafața de 1312,5 m.p. și terenul aferent construcției cu suprafața de 2363,0 m.p., drept care a fost înregistrat în registrul bunurilor imobile la 14 noiembrie 2012.

Reclamanta a menționat că din anul 2007, de la momentul începerii activității, aceasta nu a putut să se bucure de dreptul de folosință asupra terenului aferent în întregime, deoarece SRL „Keramin Chișinău”, deținând în proprietate bunul imobil amplasat în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 18A s-a folosit până la 31 decembrie 2015 de o parte din terenul aferent cu suprafața de 353.0 m.p.

A evidențiat că după ce întreprinderii i-a fost transmis în gestiune economică bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, aceasta s-a adresat SRL „Keramin Chișinău” cu un demers prin care a solicitat să-i fie prezentate actele în baza cărora a fost ocupat terenul aferent cu suprafața de 353.0 m.p.

Ulterior, la 10 iulie 2008, SRL „Keramin Chișinău” a expediat în adresa ÎS OCI „Moldova-Concert” un răspuns, prin care a recunoscut că folosește terenul aferent cu suprafața de 353.0 m.p., susținând că folosește acest teren cu titlu legal, fără a prezenta un act de confirmare a acestui fapt.

Din cauza că pe cale prealabilă nu a fost posibilă soluționarea litigiului, ÎS OCI „Moldova-Concert” s-a adresat cu acțiune în instanță, prin care a solicitat obligarea SRL „Keramin Chișinău” să demoleze gardul construit neautorizat pe terenul ce se află în gestiune economică a ÎS OCI „Moldova-Concert”, precum și obligarea societății pârâte să elibereze terenul ocupat abuziv, însă din anumite circumstanțe, litigiul dat nu a reușit să fie soluționat, cererea fiind scoasă de pe rol.

După emiterea încheierii de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată, ÎS OCI „Moldova-Concert” a depus o nouă cerere de chemare în judecată, care a avut drept obiect identic cu cel din prima acțiune, dar, și acest proces a fost finisat printr-o soluție judecătorească de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată.

ÎS OCI „Moldova-Concert” a susținut că pe parcursul anului 2008 de când a fost înștiințată SRL „Keramin Chișinău” despre ocuparea abuzivă și folosirea terenului străin, și până la 31 decembrie 2015, aceasta din urmă a desfășurat activități economice pe perimetrul terenului aferent cu suprafața de 353.0 m.p., care se afla în gestiunea reclamantei, și anume, societatea pârâtă a transmis în locațiune terenul aferent unei alte persoane juridice SRL „Clipa Minunăției”, iar aceasta din urmă, la rândul său, a transmis terenul în litigiu în sub locațiune SRL „Baumarx”.

Reclamanta a considerat că acționând în așa mod, SRL „Keramin Chișinău” a creat impedimente întreprinderii în ceea ce privește folosirea la maxim de către acesta a terenului aferent care i-a fost transmis în gestiune economică, fapt ce a generat imposibilitatea întreprinderii să transmită legal în folosință terenul cu suprafața de 353.0 m.p. și să perceapă plata lunară pentru locațiune, conform legislației în vigoare.

Drept confirmare a faptului că SRL „Keramin Chișinău” a posedat și a folosit acest teren aferent cu suprafața de 353.0 m.p., servește notificarea din 20 iulie 2012 a Curții de Conturi, care în urma efectuării auditului performanței a constatat că o parte din terenul aferent imobilului nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,04 ha, a fost îngrădit cu gard din blocuri de beton armat și a fost utilizat de SRL „Keramin Chișinău” în lipsa unor documente justificative.

Concomitent, ÎS OCI „Moldova-Concert” a evidențiat că o confirmare suplimentară a circumstanțelor expuse supra, este referința înaintată de SRL „Keramin Chișinău” în cadrul examinării litigiului intentat anterior, în care a recunoscut că s-a aflat în posesia terenului aferent cu suprafața de 353.0 m.p., menționând că a fost o ocupare legală, fără a confirma temeinicia acestor afirmații.

Reclamanta a mai invocat că SRL „Keramin Chișinău” a posedat și a folosit terenul aferent cu suprafața de 353.0 m.p., în lipsa unui contract de locațiune încheiat cu gestionarul terenului, adică, aceasta a fost posesor de rea-credință în

ceea ce privește folosirea terenului aferent cu suprafața de 353.0 m.p., începând cu anul 2008 și până la 31 decembrie 2015.

Din aceste considerente, reclamanta a considerat că SRL „Keramin Chișinău” urmează să repare prejudiciul cauzat.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎS OCI „Moldova-Concert” împotriva SRL „Keramin Chișinău” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și cheltuielilor de judecată.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 14 noiembrie 2018, ÎS OCI „Moldova-Concert” a declarat apel împotriva hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de ÎS OCI „Moldova-Concert” și a fost menținută hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a constatat că aceasta urmează a fi menținută, deoarece instanța corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, a stabilind corect circumstanțele de fapt și a aplicat corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Totodată, instanța de apel a reținut că reclamanta nu a prezentat pe parcursul judecării cauzei probe concludente și pertinente în susținerea cerințelor acțiunii și prin prisma art. 1398 din Codul civil, a menționat că nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependență de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral și patrimonial. În actuala reglementare prejudiciu moral se compensează numai în cazurile prevăzute de lege. Prejudiciul patrimonial poate apărea sub forma prejudiciului efectiv și a venitului.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acțiunii sau inacțiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacțiunii în acele situații când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârșească o anumită acțiune. Abținerea de la îndeplinirea acestei activități sau de la săvârșirea acțiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma și gradul vinovăției autorului faptei ilicite nu prezintă importanță pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

Astfel, Colegiul a enunțat că, în speță, ÎS OCI „Moldova-Concert” a pretins că, SRL „Keramin Chișinău” a deținut fără un temei legal, terenul cu suprafața de

353 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 18., însă, contrar susținerilor apelantei-reclamante, la lucrările dosarului nu au fost administrate înscrisuri care să confirme temeinicia pretențiilor înaintate.

La 18 iunie 2019, ÎS OCI „Moldova-Concert” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural, au interpretat în mod eronat legea.

Totodată, recurenta a invocat motive de fapt și de drept similare celor expuse pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 februarie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 26 martie 2019 (f.d. 193), dar la actele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 18 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎS OCI „Moldova-Concert”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS OCI „Moldova-Concert” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ÎS OCI „Moldova-Concert”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”, în proces de reorganizare, împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat